

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه دوره MPH

عنوان:

توصیف هزینه نتیجه بازدیدهای نظارتی امور دارویی استان

قزوین در سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷

استاد راهنما: دکتر سعید آصف زاده

استاد مشاور: عزیز رضا پور

نگارش: فرزاد پیرویان

چکیده:

مقدمه: این یک صرف اقتصادی است که با صرف حداقل کار یا هزینه، حداکثر نتیجه را بدست آورد. عدم کارایی و اثر بخشی بخش خدمات در نظام سلامت، باعث تقلیل در بهره وری سایر بخش ها و افزایش نابرابری اجتماعی و بروز مشکلات سیاسی می شود. بررسی های اقتصادی فعالیت های در حال اجرا مانند توصیف هزینه نتایج فعالیت ها، ابزار بسیار توانمندی برای مدیران در تحلیل نتایج حاصل از فرآیندهای سازمانی خود در مقابل هزینه اجرای آن های می باشد. از آنجا که قسمت عمده فعالیت های امور دارویی به صورت نظارت بر داروخانه های خصوصی، دولتی، شرکت های دارویی و ... می باشد، انتظار می رود انجام چنین پژوهش هایی در روشن تر شدن ابعاد اقتصادی و هزینه ی فعالیت های جاری و میزان دستیابی مطلوب به اهداف مورد نظر، کمک کننده باشد.

مواد و روش ها: این پژوهش از نوع تحقیق در سیستم های بهداشتی و درمانی و توصیفی-تحلیلی می باشد. جمع آوری داده ها بر اساس مراجعه به واحد امور مالی (استخراج هزینه های پرسنلی، لجستیکی و اداری) و اداره امور داروخانه های معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی قزوین (متوسط تعداد بازدیدها و تعداد تخلفات انجام شده مهم در خلال بازدیدهای انجام شده) مربوط به سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ و همچنین کسب نظر کارشناسان و صاحب نظران امور مالی و دارویی صورت گرفت. جامعه پژوهش این مطالعه را کایه داروخانه های مستقل (غیر داخلی) فعال سطح استان اعم از نیمه وقت، روزانه و شبانه روزی به تعداد ۱۱۲ باب داروخانه در سال ۱۳۸۶ و ۱۱۰ باب داروخانه در سال ۱۳۸۷ بوده است. روش نمونه گیری در هر دو قسمت هزینه یابی و بررسی نتایج بصورت سرشماری بوده است.

یافته ها: در سال ۱۳۸۶ تعداد ۸۱۴ فقره بازدید و در سال ۱۳۸۷ تعداد ۸۸۰ بازدید از داروخانه ها انجام شده است. هزینه نیروی انسانی درگیر در بازدیدها در سال ۸۶، ۱۳۵۷۲۸۳۵۹ ریال و در ۸۷، ۱۰۶۱۹۹۹۰۴ ریال بوده است. هزینه نگهداشت ساختمان در ۸۶، ۲۴۳۶۳۶۷ و در ۸۷، ۲۵۵۵۵۹۹ ریال بوده است. هزینه حمل و نقل در ۸۶، ۴۲۳۴۹۸۶۹ و در ۸۷، ۴۸۳۲۳۸۲۲ ریال بوده است. متوسط هزینه هر بازدید در ۸۶، ۲۲۱۷۶۲ ریال و در ۸۷، ۱۷۸۴۹۹ ریال و متوسط هزینه کشف هر تخلف در ۸۶، ۷۵۲۱۴۴۱ ریال و در ۸۷، ۹۸۱۷۴۵۷ ریال بوده است.

نتیجه گیری: به نظر می رسد کاهش هزینه های پرسنلی در بخش نظارت بر داروخانه ها در سال ۱۳۸۷ به نسبت سال قبل به میزان ۲۱/۷۵٪ عمدتاً ناشی از تغییر ترکیب کارشناسان نظارتی از نظر نوع ارتباط استخدامی و کاری یعنی استفاده کمتر از نیروهای استخدام رسمی و پیمانی در سال ۱۳۸۷ به نسبت سال ۱۳۸۶ بوده است. هزینه های نگهداشت ساختمان در بخش نظارت بر داروخانه ها در سال ۱۳۸۷ به نسبت سال قبل از آن ۴/۸ درصد افزایش داشته است. هزینه های حمل و نقل در بخش نظارت بر داروخانه ها در سال ۱۳۸۷ به نسبت سال قبل از آن ۱۴ درصد افزایش داشته است که به نظر می رسد عمده علت این افزایش ناشی از افزایش تعداد بازدید های انجام شده در سال ۸۷ به نسبت سال ۸۶ یعنی از ۸۱۴ مورد به ۸۸۰ مورد باشد.

به نظر می رسد عمده علت کاهش متوسط هزینه هر بازدید انجام شده در سال ۸۷ به نسبت ۸۶ به میزان ۱۹/۵٪، ناشی از کاهش هزینه های پرسنلی در سال ۸۷ به نسبت سال ۸۶ بوده باشد. متوسط هزینه تمام شده کشف هر تخلف در کل بازدیدهای بخش نظارت بر داروخانه ها در سال ۱۳۸۷ به نسبت سال قبل از آن ۳۰ درصد افزایش داشته است که می تواند بدلیل کشف تعداد کمتری از تخلفات ۴ گانه مورد نظر در سال ۸۷ علی رغم افزایش تعداد بازدیدها، همزمان با هزینه های کلی و اصلی باشد بعبارت بهتر از نظر نگارنده هزینه تعداد موارد کشف تخلف در داروخانه ها در خلال بازدیدهای نظارتی، تابع قانون بازده نزولی است.